

پیشگفتار

امروزه بنگاههای اقتصادی در محیطی بسیار متغیر و رقابتی فعالیت می‌کنند. واکنش سریع و درست در مقابل شرایط بسیار متغیر بازار، در موفقیت بنگاه نقش بسزایی دارد. مدیریت بنگاه باید در تمام جنبه‌های فعالیت بنگاه مانند تولید کالا، ارائه خدمات، فعالیتهای بازاریابی و فروش، منابع انسانی و مالی و پردازش اطلاعات، درگیر باشد. برای انجام این مسئولیتهای، اکثر بنگاهها به طور گسترده از اطلاعات و گزارشهای مالی استفاده می‌کنند. از طرف دیگر به علت آنکه بنگاههای اقتصادی در محیط گسترده‌تر تجاری «بازار» و «اقتصاد» فعالیت دارند مدیران این گونه بنگاهها، علاوه بر آنکه به آگاهی از نتایج عملیات مؤسسه خود نیاز دارند به آگاهی از ارتباط و تأثیر متقابل رویدادهای اقتصادی و فعالیتهای تجاری بازار بر عملکرد مؤسسه خود نیز نیازمندند.

به همین دلیل در دروس تدوین شده برای دانشجویان رشته مدیریت بازرگانی، حسابداری و مالی در مقاطع مختلف، دروسی با ویژگی ذکر شده (آگاهی از ارتباط و تأثیر متقابل رویدادهای اقتصادی و فعالیتهای تجاری بازار بر عملکرد مؤسسات) گنجانده شده است. یکی از درسهای تعریف شده در مقطع کارشناسی رشته مدیریت بازرگانی به نام «سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی» از چنین ویژگی‌ای برخوردار است.

هدف این درس، آشنا کردن دانشجویان با امور سرمایه‌گذاری و تحولات بازارهای پولی و مالی و تأثیر این بازارها در امور مالی مؤسسات و بنگاههای اقتصادی است. در راستای چنین هدفی، سرفصلهای تعریف شده توسط شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت آموزش عالی، تحقیقات و فناوری برای این درس تخصصی رشته مدیریت بازرگانی به ترتیب عبارت‌اند از: فصل اول) پس‌اندازها و تمرکز منابع مالی جامعه؛ فصل دوم) روشهای تمرکز سرمایه، محاسبه هزینه تأمین مالی و معیار انتخاب منبع مالی؛ فصل سوم) مشخصات بازار مالی کشورهای در حال توسعه؛ فصل چهارم) بازار سرمایه و پیش‌بینی روند فعالیتهای

در آن؛ فصل پنجم) عوامل اقتصادی (تورم، نرخ بهره، نرخ ارز) مؤثر بر بازار مالی، فصل ششم) نقش سیستم بانکی جدید (بانکداری اسلامی) بر بازار مالی ایران؛ فصل هفتم) نقش درآمد حاصل از صادرات نفت بر بازار مالی کشورهای صادرکننده نفت؛ فصل هشتم) منابع مالی خارجی، وامها، اعتبارات و ذخایر پولی بین‌المللی؛ فصل نهم) بازار ارز اروپا؛ فصل دهم) مسائل جاری در امور پولی و مالی بین‌المللی؛ فصل یازدهم) تهیه گزارش تحقیقی به وسیله دانشجو در مورد مسائل پولی و مالی.

در خصوص سرفصلهای تعریف شده برای این درس متأسفانه منبع یا منابعی که بتواند پاسخگوی دانشجویان و جامعه دانشگاهی کشور باشد تاکنون تهیه و عرضه نشده بود. لذا از روزی که مسئولیت تدریس این درس در چند دانشگاه کشور به بنده محول شد درصدد برآمدم در راستای تهیه منبعی قابل استفاده برای این درس تخصصی در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته‌های مدیریت گام بردارم که خوشبختانه پس از هفت سال این امر ممکن شد. لذا به جرأت می‌توانم بگویم این منبع، اولین منبع قابل استفاده برای درس سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی در مقطع کارشناسی رشته مدیریت بازرگانی و درسهای بازارهای پولی و مالی، سازمانهای پولی و مالی ایران، سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی در مقطع کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی به ترتیب برای گرایشهای مدیریت مالی، بازرگانی داخلی و بازاریابی بین‌المللی است.

در تهیه این اثر مورد لطف و مرحمت بسیاری از دوستان و همکارانم قرار گرفته‌ام که به مصداق «من لم یشکر المخلوق، لم یشکر الخالق» بر خود لازم می‌دانم از همه این عزیزان تشکر کنم: جناب آقای دکتر احمد احمدی ریاست محترم سازمان سمت، جناب آقای دکتر سید طه مرقاتی قائم‌مقام محترم سازمان سمت، و استاد محترم جناب آقای دکتر علی رضاییان مدیر گروه رشته مدیریت سازمان سمت که زحمات فراوانی را در چاپ این اثر متقبل گشته‌اند؛ همچنین سرکار خانم رضوان صادقیان به خاطر هماهنگیهای بسیار خوب و مداوم در زمینه نشر این کتاب و سرکار خانم میچکا کتاب‌الله‌زاده به خاطر نظارت بر آماده‌سازی و صفحه‌آرایی کتاب.

در طول زمانی که این اثر جمع‌آوری شد به صورت مستقیم و غیر مستقیم از راهنمایی و آثار اساتید بسیار ارزشمندی استفاده کردم. در اینجا لازم است مراتب قدردانی و تشکر فراوان خود را از این عزیزان اعلام دارم: جناب آقای دکتر حسین کدخدایی،

جناب آقای دکتر حسین عظیمی (روحش شاد)، جناب آقای دکتر مرتضی قره‌باغیان (روحش شاد)، جناب آقای دکتر علی جهانخانی، جناب آقای دکتر ایرج توتونچیان، جناب آقای دکتر مهدی تقوی، جناب آقای احمد میرمطهری، جناب آقای دکتر حسین عبده تبریزی، جناب آقای دکتر احمد مجتهد، و جناب آقای دکتر مهدی ابراهیمی نژاد، که اگر بگویم این مجموعه حاصل زحمات این عزیزان است، حرفی به گزاف نگفته‌ام.

کار پر مشقت و سخت و پراستاری این کتاب را مرهون زحمات و صبر و شکیبایی آقای صفر بیگ‌زاده می‌دانم. کار زیبا و پردردسر تایپ و حروفچینی این اثر نیز توسط همکاران مؤسسه یاوران نشر صبا صورت گرفته که جا دارد از این عزیزان نیز قدردانی کنم.

بی‌شک کار زیاد و پر پیچ و خم تألیف، نیاز به محیطی آرام و مطلوب دارد. ایجاد این فضا و مهیا شدن زمینه کار تألیف، از فداکاریهای همسر مهربانم بوده که شیرین‌ترین لحظات زندگی خویش را در اختیار اینجانب قرار داد و این اثر پدیدار شد. از وی نیز نهایت سپاسگزاری را دارم.

در خاتمه از همه کسانی که پس از چاپ کتاب، بر این حقیر منت نهاده نظرها و پیشنهادهای خود را در جهت بهتر شدن کار تألیف، ارائه می‌دهند، پیشاپیش سپاسگزاری می‌کنم.

محمد شبانی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی سنندج